

Θ Ε Μ Α Τ Α

**Α. ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ : ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑ :
ΒΙΒΛΙΟ 2, ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 §50 - 51**

50

Ὡς δέ εἰπὼν ταῦτα ἐπαύσατο καὶ ἡ βουλή δῆλη ἐγένετο εὐμενῶς ἐπιθορυβήσασα, γνούς ὁ Κριτίας ὅτι εἰ ἐπιτρέψοι τῇ βουλῇ διαψηφίζεσθαι περὶ αὐτοῦ, ἀναφεύξειτο, καὶ τοῦτο οὐ βιωτόν ἡγησάμενος, προσελθὼν καὶ διαλεχθεὶς τι τοῖς τριάκοντα ἐξῆλθε, καὶ ἐπιστῆναι ἐκέλευσε τοὺς τὰ ἐγχειρίδια ἔχοντας φανερώς τῇ βουλῇ ἐπὶ τοῖς δρυφάκτοις.

51

Πάλιν δέ εἰσελθὼν εἶπεν· «Ἐγώ, ὦ βουλή, νομίζω προστάτου ἔργον εἶναι οἴου δεῖ, ὅς ἂν ὄρων τοὺς φίλους ἐξαπατωμένους μὴ ἐπιτρέπη. Καὶ ἐγώ οὖν τοῦτο ποιήσω. Καὶ γὰρ οἶδε οἱ ἐφεστηκότες οὐ φασιν ἡμῖν ἐπιτρέψειν, εἰ ἀνήσομεν ἄνδρα τὸν φανερώς τὴν ὀλιγαρχίαν λυμαινόμενον. Ἔστι δέ ἐν τοῖς καινοῖς νόμοις τῶν μὲν ἐν τοῖς τρισχιλίοις ὄντων μηδένα ἀποθνήσκειν ἄνευ τῆς ὑμετέρας ψήφου, τῶν δ' ἔξω τοῦ καταλόγου κυρίους εἶναι τοὺς τριάκοντα θανατοῦν. Ἐγώ οὖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ ἐξαλείψω ἐκ τοῦ καταλόγου, συνδοκοῦν ἅπασιν ἡμῖν. Καὶ τοῦτον, ἔφη, ἡμεῖς θανατοῦμεν».

1. « Πάλιν δέ ἐπιελθὼν εἶπεν ... ὁμοῦς θανατοῦμεν » : να μεταφράσετε το παραπάνω απόσπασμα. (§51)

Μονάδες 30

2. Πως χαρακτηρίζετε τὸν Κριτία ἀπὸ τῆς πράξεως τοῦ καιτὰ λόγια του ; (§50-51)

Μονάδες 10

3. «Καί □ βουλή δήλη □γένετο ε□μεν□ς □πιθορυβήσασα» :
Σε ποιες ενέργειες προέβη ο Κριτίας, όταν είδε αυτή την αντίδραση της βουλής και τι θέλησε να προλάβει ;

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ Μονάδες 10

copyright © 2005- 2006

B. ΚΕΙΜΕΝΟ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ : ΒΙΒΛΙΟ 2 , ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 §15-16

Τον πρώτο καιρό ο Κριτίας κι ο Θηραμένης ήταν ομοϊδεάτες και φίλοι. Ο Κριτίας όμως –που ανάμεσα στ’ άλλα είχε εξοριστή κιόλας από τους δημοκρατικούς– είχε διάθεση να σκοτώσει πολύν κόσμο, ενώ ο Θηραμένης εναντιωνόταν, λέγοντας ότι δεν ήταν λογικό να θανατώνουν ανθρώπους για μόνο το λόγο ότι τους τιμούσε ο λαός, έστω κι αν δεν πείραζαν σε τίποτα την καλή τάξη. «Στο κάτω-κάτω», τούλεγε, «κ’ εγώ κ’ εσύ έχουμε πει και κάνει πολλά για ν’ αποχτήσουμε δημοτικότητα». Ο άλλος πάλι αποκρινόταν (γιατί φερόταν ακόμα φιλικά στο Θηραμένη) ότι όποιος θέλει να κυριαρχή είν’ υποχρεωμένος να βγάξει από τη μέση εκείνους που θα μπορούσαν να του σταθούν εμπόδιο: «Κι αν φαντάζεσαι ότι επειδή είμαστε τριάντα κι όχι ένας η εξουσία μας δε χρειάζεται τόση φροντίδα όσο και μια προσωπική τυραννία είσαι ανόητος».

[Μετάφραση: Ρόδης Ρούφος]

4. Σύμφωνα με το παραπάνω απόσπασμα, πως κρίνετε την πολιτική συμπεριφορά του Κριτία και του Θηραμένη;

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

Μονάδες 10

5. α) Ποιοι είναι οι γνωστότεροι λογογράφοι της αρχαϊκής εποχής και ποια τα επιστημονικά τους ενδιαφέροντα;

β) Τι ήταν οι δημηγορίες και γιατί αποτελούν ένα από τα πιο σημαντικά στοιχεία στην επιστημονική ανάλυση των ιστορικών γεγονότων στο έργο του Θουκυδίδη;

Μονάδες 10

6. α) Με ποιες απλές ή σύνθετες λέξεις έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις της Ν.Ε : αλοιφή, άνεση, ψήφος, απάτη, επιστάτης (§50-51)

β) Να αντιστοιχίσετε τα σύνθετα ρήματα του σταμαι της Α στήλης με τη σημασία τους στη στήλη Β (δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν)

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1 ☐ φίσταμαι	α. εγείρομαι
2 ☐ νίσταμαι	β. υποτάσσομαι
3 ☐ καθίσταμαι	γ. υψώνομαι
4 ☐ μθίσταμαι	δ. απομακρύνομαι
5 ☐ παρίσταμαι	ε. διορίζομαι
	στ. μεταβάλλομαι
	ζ. είμαι παρών

Μονάδες 10

7. α) Να γραφούν οι πλάγιες πτώσεις ενικού και πληθυντικού αριθμού των ουσιαστικών : βουλή, τό ργον, νήρ, νόμος, ψφος.

β) νομίζω, ποιήσω : να μεταφέρετε τα ρήματα σε όλους τους χρόνους της οριστικής στο ίδιο πρόσωπο και φωνή.

Μονάδες 10

8. α) Να συνδεθούν οι λέξεις της στήλης Α με τις λέξεις της στήλης Β (δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν).

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1. δήλη	α. υποκείμενο στο ☐ πιστ ☐ ναι
2. διαψηφίζεσθαι	β. κατηγορούμενο στη βουλή
3. ☐ ξαπατωμένους	γ. αντικείμενο του ρ. ☐ πιτρέψοι
4. τούς ☐ χοντας	δ. υποκείμενο στο ☐ ποθνήσκειν

5. μηδένα	ε. απαρέμφατο αναφοράς
	στ. κατηγορηματική μετοχή στο φίλους
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	ζ. κατηγορηματικός προσδιορισμός στο ☐ μ ☐ ν

β) Να βρεθούν και να χαρακτηριστούν οι δευτερεύουσες προτάσεις που υπάρχουν στις παραγράφους 50-51.

Μονάδες 10

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

copyright © 2005- 2006